

TASKFORCE Geven voor weten
particuliere middelen voor de wetenschap

Slotadvies, 29 maart 2007

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Advies Cultuuromslag
3. Advies Fiscaliteit
4. Advies Particulier Wetenschapsfonds

Bijlage 1: Quickscan stand van zaken universiteiten

Bijlage 2 : Wetenschappelijk Beleggen – een nieuwe financiële impuls voor de wetenschap!

Bijlage 3: TOP –regeling Twente

Bijlage 4: Schenken aanmerkelijk belang

Bijlage 5: De zakelijke gift

Bijlage 6: Categorale rangschikking instelling

Bijlage 7: Samenstelling TASKFORCE

Inleiding

De TASKFORCE “Geven voor weten” is in november 2005 ingesteld om uitvoering te geven aan het Rapport van het Innovatieplatform “Geven voor weten. Particuliere middelen voor de wetenschap”, dat in juni 2005 is gepubliceerd. Dit rapport is voorbereid door een werkgroep onder leiding van prof. dr. P. Nijkamp.

De aanbevelingen van de werkgroep Nijkamp waren: verander met het oog op de filantropische inkomstenbron de cultuur en structuur van de kennisinstituten, maak een wetenschapsfonds en faciliteer filantropische bijdragen via fiscale maatregelen.

De leden van de Taskforce hebben financiële intermediairs, fondsen en universiteiten met elkaar in contact gebracht; zij hebben met de betrokken groepen afzonderlijk gesprekken gevoerd. Zij hebben actie ondernomen richting politiek, beleid en de media. Taskforce leden hebben pilot projecten bij de universiteiten Leiden, Twente, VU en Maastricht helpen opzetten en begeleiden. Op 1 november 2006 is op de VU het congres “Geven voor Weten. Filantropische middelen ter versterking van de kenniseconomie” gehouden.

Filantropie ter versterking van de Nederlandse verzorgingsstaat

Door het volledig financieren van veel algemeen nut doelen door de overheid, zijn deze een zaak van politiek en overheidsbeleid geworden en berusten als zodanig vooral op een *politiek draagvlak*. Daar is op zichzelf niets mis mee, maar daarmee is onderweg iets verloren gegaan. Nederland was en is het land van particulier initiatief; het land van *maatschappelijk draagvlak*. Zie bijvoorbeeld hoe Nederlandse universiteiten als de VU, het Vumc, de universiteiten Tilburg, Maastricht en Rotterdam gesticht zijn. Particulieren, bedrijven, ondernemers waren aan zet. Dat maatschappelijk draagvlak is onderweg en gaandeweg verdwenen. De contacten, de netwerken met particulieren en bedrijven zijn verloren gegaan. De oriëntatie werd Den Haag en niet langer het eigen draagvlak. Met de groei van filantropische bijdragen komt dit particulier initiatief terug bij overheidsgeoriënteerde instellingen; nieuwe contacten worden gelegd, nieuwe groepen “maatschappelijke stakeholders” worden binnengehaald.

Definities

Filantropie staat voor bijdragen in de vorm van geld, goederen en of tijd (expertise), vrijwillig ter beschikking gesteld door individuen en organisaties (fondsen, bedrijven, kerken), waarmee primair algemeen nut doelen worden gesteund. Het woord “primair” duidt op het continuüm van enerzijds eigenbelang en anderzijds algemeen belang.

Gift/schenking is de overeenkomst om niet, die er toe strekt dat de ene partij, de schenker, ten koste van het eigen vermogen de andere partij, de begiftigde, verrijkt.

Sponsoring is een wederkerige overeenkomst, waarbij de ene partij (de sponsor) een prestatie levert die in geld kan worden uitgedrukt en waarbij de andere partij (de gesponsorde) een tegenprestatie verricht.

Wetenschap venturing is een bijdrage, waarbij in eerste instantie met minder rendement genoeg wordt genomen en waarbij risico wordt gelopen.

Wetenschappelijk en/of cultureel beleggen is een species van de genus *Wetenschap venturing* waarbij met minder rendement genoeg wordt genomen, hetgeen door de fiscus wordt gecompenseerd.

Advies Cultuuromslag

Advies aan de kennisinstututen

Kennisinstututen hebben een professionele legitimatie jegens het wetenschappelijk forum. Door het financieren van kennisinstututen uit de algemene middelen leggen deze tevens verantwoording af aan de financierende overheid (politiek-bureaucratische legitimatie). Door de langdurige gerichtheid op de Haagse financiën is bij de kennisinstututen de aandacht voor het maatschappelijke draagvlak verminderd. De komende jaren zal, mede door wijzigingen in het overheidsbeleid, de aard en de organisatie van de kennisinstututen verschuiven van een professioneel-bureaucratische (legitimatie aan het wetenschappelijk forum en aan de financierende overheid; outputbeoordelingen) in de richting van een professioneel-maatschappelijke (legitimatie aan het wetenschappelijk forum en aan het maatschappelijk draagvlak; voortdurende rechtvaardigingsdruk). Zie voor de stand van zaken bij universiteiten Bijlage 1.

Advies:

1. *Maak binnen het bestuur (CvB of RvB) een post "geldwerving en maatschappelijk relatiebeheer". Organisatieverandering dient "led by the center" te zijn. (VSNU)*
2. *Maak een aparte dienst met dezelfde naam en breng daar ook het alumni-beleid onder (CvB's of RvB's) .*
3. *Maak het kennisinstituut bekend als een te begunstigen goed doel (Universiteitsfondsen)*
4. *Verander de bestaande, veelal re-actieve universiteitsfondsen in een pro-actieve stichting, onafhankelijk ten opzichte van het instituut, waarin het maatschappelijk draagvlak van burgers, bedrijven, fondsen, maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd is (CvB's of RvB's).*
5. *Pas het HRM beleid aan op het punt van aandacht voor, en beloning van maatschappelijk relatiebeheer (CvB's of RvB's) .*

Advies aan het beleid:

De Taskforce heeft bij haar bezoeken aan de VSNU en aan afzonderlijke universiteitsbesturen gemerkt dat een gevoel van urgentie niet sterk aanwezig is. Wanneer wij kijken naar de situatie in Engeland dan kunnen wij constateren dat de cold-turkey bezuinigingspolitiek van het Thatcher-regime ertoe heeft geleid dat universiteiten zich daar op pijnlijke wijze bewust werden van de noodzaak hun maatschappelijk draagvlak te vergroten, toen het politieke draagvlak en de daaraan verbonden middelen sterk verminderden.

Dit wensen wij de Nederlandse universiteiten niet toe; maar om topuniversiteit te worden of te blijven in een globaliserende kennismarkt zal dat maatschappelijke draagvlak onontbeerlijk worden, naast de overheidssteun.

Advies 6: Grijp de financiering van kennisinstututen aan om de "sense of urgency" te bevorderen (Minister OC&W).

Dit kan bijvoorbeeld door de huidige budgetten te bevriezen en de gelden door instituten verworven uit de 4^e geldstroom - de filantropisch inkomsten - te verdubbelen (tot een maximum).

Dit advies mag niet leiden tot substitutie (zie verder advies 8).

Advies 7: Maak een beleidsunit "filantropie" onder het kabinet van de Minister President (MP)

De filantropische sector heeft zich in 2006 verenigd in een koepelorganisatie, de "Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie: de SBF".

Van overheidswege bestaat een dergelijk coördinatiepunt niet. Wederom valt er wellicht iets van Engeland te leren. Daar is binnen het Kabinet van de Engelse premier een aparte Voluntary and Charitable Giving Unit (VCGU) in het leven geroepen, die voor 2006 -2007 4.5 miljoen pond investeert ter bevordering van "charitable giving". Ook in Nederland zou een "Beleidsunit Filantropie" onder Algemene Zaken een adequaat antwoord zijn op de SBF.

Nu is de beleidscoördinatie - voor zover daar van sprake is - in handen van het Ministerie van Justitie, en wel van de ambtenaar "criminaliteitspreventie".

Advies aan de politiek.

Advies 8 : Geef een politiek signaal: sluit een convenant met de filantropische sector (Kabinet)

In Engeland heeft de regering naar de filantropische sector (Voluntary sector) een politiek signaal afgegeven in de vorm van een convenant, "The Compact" geheten. Om daarmee tot uitdrukking te brengen dat filantropische bijdragen welkom zijn ter versterking van de kwaliteit van de samenleving. De overheid kan - en wil niet alles alleen doen. In Engeland heeft "The Compact" geen wettelijke basis, maar de status van "gentleman's agreement". In navolging van deze landelijke overeenkomst hebben op lokaal niveau circa 80% van alle gemeenten een compact met de lokale 'voluntary sector' gesloten.

De Nederlandse politiek schenkt weinig aandacht aan filantropie. Ook in Nederland zou een dergelijk politiek signaal een stimulans zijn voor particulieren, fondsen en bedrijven om meer bij te dragen. Nu denkt men vaak bij te moeten passen voor overheidstekorten of ziet men het gevaar van bezuinigingen als eigen middelen worden ingezet. In een convenant kan de eigen verantwoordelijkheid van beide partijen worden erkend.

Een convenant zou de beide partijen kunnen verplichten tot:

- a. informatie-uitwisseling;
- b. het vermijden van substitutie;
- c. het waar mogelijk wegnemen van belemmeringen en waar mogelijk faciliteren van vrijwillige private bijdragen aan maatschappelijke doelen
- d. het achterwege laten van extra regelgeving
- e. het waar mogelijk realiseren van matching, zeker waar inhoudelijk beleid van overheidswege bijval ondervindt van de particuliere sector.

Advies Fiscaliteit

In het rapport 'Geven voor weten', zoals dat in juni 2005 is gepresenteerd, zijn een viertal fiscale maatregelen aanbevolen. Twee van deze maatregelen zijn op 1 januari 2006 door wetwijzigingen ingevoerd.

Verhoging plafond giftenaftrek in de vennootschapsbelasting (van 6% van de fiscale winst aftrekbaar naar 10%).

Vrijstelling schenkings-en successierecht voor wetenschappelijke instellingen in Nederland en de Europese Unie

Een wetenschappelijke instelling kan vrij van Nederlands schenkings- en successierecht giften en verkrijgingen ontvangen. Het gaat hierbij niet alleen om instellingen die binnen het Rijk zijn gevestigd, maar ook om instellingen die zijn gevestigd in de Europese Unie, de Nederlandse Antillen, Aruba of een bij ministeriele regeling aangewezen mogendheid.

Naar aanleiding van het 1^e Advies van de Taskforce van december 2005 is een derde fiscale regeling gerealiseerd.

De BTW-plicht met betrekking tot detachering van wetenschappelijk personeel is opgeheven.

Advies 9: Schaf met betrekking tot giften drempel en plafond in de inkomstenbelasting af (Min Fin)

De giftenaftrek in de inkomstenbelasting blijft overigens onveranderd. Het onderscheid periodieke giften en giften blijft bij aftrekbare giften bestaan. Dat is jammer. Niet duidelijk is waarom er een drempel van 1% van het verzamelinkomen nodig blijft en een plafond van 10% bij giften. Die drempel en dat plafond verhinderen particulieren in het doen van giften. Teneinde een cultuur van geven te bevorderen pleit de 'TASKFORCE' dan ook voor een afschaffing van de drempel en het plafond, zodat alle giften gedaan door particulieren aan wetenschappelijke instellingen onbeperkt en volledig aftrekbaar zijn.

De 'TASKFORCE' is van mening dat een cultuur van geven niet wordt bevorderd door vermogensfondsen volledig aan banden te leggen. Vanaf 1 januari 2006 mogen instellingen die binnen het Rijk zijn gevestigd alleen vrij van schenkingsrecht schenkingen doen voor zover de uitkeringen geheel of nagenoeg geheel het karakter hebben van te zijn geschied in het algemeen belang. Die eis kan in de praktijk wel eens te zwaar zijn voor bepaalde vermogensfondsen die statutair tot uitkeringen aan bijvoorbeeld familieleden gedwongen zijn. Een versoepeling van de eis door bijvoorbeeld geheel of nagenoeg geheel te veranderen in 'hoofdzakelijk' (=70%) of 'op de voorgrond staan' (=80%) is dan ook redelijk. Vanuit de 'TASKFORCE' wordt dan met name gedacht aan schenkingen ten gunste van wetenschappelijke projecten

Advies 10: Maak een regeling wetenschappelijk beleggen (Bijlage 2) (Min Fin)

De Wet Inkomstenbelasting 2001 zou aangevuld kunnen worden met een faciliteit voor wetenschappelijk beleggen analoog aan groen, cultureel en sociaal-ethisch beleggen (extra heffingskorting van 1.3% in box I en een vrijstelling in box 3). Deze faciliteit maakt het voor beleggers mogelijk om fiscaal gefacilieerd te participeren in risicodragende wetenschappelijke projecten. Wel zal nadrukkelijk gedefinieerd moeten worden wat er onder wetenschappelijke projecten verstaan zal worden. De gewenste faciliteit van wetenschappelijk beleggen kan worden gekoppeld aan initiatieven, zoals ontwikkeld door de Universiteit van Twente, het TOP-project, zie ook Bijlage 3)

Advies 11: Maak een regeling wetenschap venturing (Bijlage 3) (Min Fin)

Venturing kan een oplossing zijn voor het meefinancieren aan risicoprojecten. Deze financieringsvorm kan door vermogende particulieren of bedrijven worden gekozen, indien fiscale faciliteiten van overheidswege het aantrekkelijker maken

Gesteld dat een belegger, natuurlijk persoon, woonachtig in Nederland een achtergestelde lening verstrekt aan een universiteit of een onderdeel daarvan om bijvoorbeeld de onrendabele top van een wetenschappelijk onderzoek te financieren of de loonkosten van een wetenschappelijke onderzoeker, dan zou onder bepaalde voorwaarden deze lening vrijgesteld moeten zijn van belastingheffing (=vrijstelling in box III). Mocht vastgesteld worden dat, na een bepaalde periode, de hoofdsom van de lening niet meer terugbetaald kunnen worden, dan zou de hele hoofdsom 'aftrekbaar' moeten zijn voor box I tegen een maximumtarief van 52%.

Advies 12: Voorstel schenking aanmerkelijk belang aan algemeen nut beogende instelling (Bijlage 4) (Min Fin)

Aanmerkelijk belanghouders hebben op dit moment geen mogelijkheid om hun aandelen fiscaal gefacilieerd te schenken aan een algemeen nut beogende instelling. Ondanks dat de aanmerkelijk belanghouder naast zijn aandelen dikwijls niet over ander bezit beschikt dient hij bij schenking van de aandelen af rekenen voor de inkomstenbelasting over de waardeinstijging van de aandelen. Dit voorstel opent de mogelijkheid om aanmerkelijk belang aandelen fiscaal gefacilieerd te schenken aan een algemeen nut beogende instelling. In het kort komt de regeling op het volgende neer. De aandeelhouder schenkt zijn aandelen aan een stichting. De stichting neemt de verschuldigde inkomstenbelasting voor haar rekening. De stichting dient de inkomstenbelasting te voldoen in een periode van 20 jaar.

Advies 13: Revitaliseer de “zakelijke gift” in verband met maatschappelijk verantwoord ondernemen (Bijlage 5). (Min Fin)

De zakelijke giftenregeling is thans gebaseerd op jurisprudentie uit de jaren '50. Deze jurisprudentie behandelt schenkingen verricht tijdens de tweede wereldoorlog. Gezien de bijzondere omstandigheden alsmede het tijdsgewricht is een modernisering van de zakelijke giftenregeling op zijn plaats. Deze regeling zou nieuw leven ingeblazen kunnen worden door aansluiting te zoeken bij maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Advies 14: Vergroot kwijtschelding successie in geval van schenken en nalaten aan universiteiten (Min Fin)

De Successiewet 1956 kent met artikel 67 lid 3 een faciliteit op grond waarvan successierechten geheel of gedeeltelijk in natura kunnen worden voldaan. Het moet dan gaan om voorwerpen uit de nalatenschap met een nationaal cultuurhistorisch of kunsthistorisch belang, die door de verkrijger in eigendom worden overgedragen aan de Staat. Het bedrag van de kwijtschelding belooft 120% van de waarde van de overgedragen voorwerpen, maar niet meer dan het verschuldigde successierecht.

Genoemde regeling kan worden uitgebreid door ook schenkingen en legaten in geld aan aangewezen wetenschappelijke instellingen geheel of gedeeltelijk in aanmerking te laten nemen voor de voldoening van de (te zijner tijd) te betalen successierechten, voorzover van toepassing, mits de begunstigde instellingen de verkrijgingen aantoonbaar aanwenden in het belang van erkende wetenschappelijke doelen of projecten.

Advies 15: Creëer de mogelijkheid voor instellingen om bij één besluit allen aangemerkt te worden als instelling als bedoeld in artikel 6.33 sub b Wet inkomstenbelasting 2001(bijlage 6). (Min Fin)

Op 1 februari 2007 zijn de voorwaarden voor rangschikking als *instelling* bij ministeriele regeling gepubliceerd, De regeling biedt op grond van artikel 41c van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 de mogelijkheid om een categorie instelling of een groep met elkaar verbonden instellingen bij één beschikking aan te merken als *instellingen*. Een dergelijke categorale beschikking zou voorts afgegeven kunnen worden voor instellingen die voor de toekenning van subsidies bij het rijk of andere overheid onder toezicht staan. Deze beschikking leidt tot een vermindering van de administratieve lastendruk zowel bij de Belastingdienst als bij de instellingen.

Advies Particulier Wetenschapsfonds

Middelen voor onderzoek van kennisinstituten zijn afkomstig uit de 1^e geldstroom, de 2^e geldstroom (NWO) en derde geldstroom (marktinkomsten). Voor verwerving van filantropische inkomsten (4^e geldstroom) ziet de Taskforce mogelijkheden voor fondsvorming op verschillende niveau's: op het niveau van afzonderlijke kennisinstituten en op landelijk niveau.

Advies 16: Maak van bestaande (universiteits)fondsen proactieve, maatschappelijk draagvlakfondsen (zie verder advies 4) (CvB's – RvB's)

Advies 17: Creëer een nationaal particulier wetenschapsfonds (VU-FIN-OC&W-NWO)

Dit, in navolging van onder meer de Wellcome Trust uit de UK of de Bertelsmann Stiftung uit Duitsland

Met het registreren in het kader van de ANBI-regeling kan aan kleinere (vermogens)fondsen die moeite hebben aan de bestedingsverplichting te voldoen, de mogelijkheid geboden worden de bestedingen, met behoud van de eigen zelfstandigheid, uit te besteden aan een koepelfonds. Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft zich hiertoe bereid verklaard.

Tot slot: de Europese dimensie

De European Foundation Center (EFC) te Brussel heeft onlangs de leiding gekregen van een European Forum on Philanthropy and Research Funding.

Bijlage 1: Quickscan stand van zaken universiteiten

Bijlage 2

Aan: Taskforce 'Geven voor weten'
Van: Marnix van Rij, Ernst & Young Belastingadviseurs
Datum: 10 april 2007
Betreft: **Wetenschappelijk Beleggen - een nieuwe financiële impuls voor de wetenschap!**

Inleiding

Voor onderwijs en wetenschap is in Nederland veel geld nodig. Daarvoor proberen universiteiten op diverse manieren geld binnen te krijgen. Een deel wordt door de overheid gefinancierd, maar er is meer geld nodig. Met een nieuwe fiscale regeling kan de overheid een particuliere geldstroom richting universiteiten op gang brengen en het beleggen in wetenschappelijke projecten stimuleren. Het kan een vergelijkbare regeling worden als de huidige regeling Cultureel Beleggen (als bedoeld in art. 5.18a van de Wet op de Inkomstenbelasting). Door de fiscale faciliteit stimuleert de overheid particulieren om te investeren in wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

Fiscale faciliteit Wetenschappelijk Beleggen

Investerders met wetenschappelijke beleggingen zijn vrijgesteld van de vermogensrendementsheffing in box III. Dit levert een jaarlijks voordeel voor de particuliere belegger op van 1,2% over zijn wetenschappelijke beleggingen. Tevens krijgt de belegger een heffingskorting op de verschuldigde belasting van 1,3% van de waarde van zijn wetenschappelijke beleggingen. Totaal is de fiscale faciliteit 2,5% van de waarde van de beleggingen. Dit (fiscale) voordeel komt bovenop het rendement wat wordt behaald met de belegging.

Wetenschappelijk fonds

Om aanspraak te kunnen maken op de faciliteit is het voor een belegger vereist te beleggen in een wetenschappelijk fonds. Hierbij kan worden gedacht aan een NV die valt onder de Wet op het Financieel Toezicht. De volgende procedure moet doorlopen worden alvorens deze NV (een krediet- of beleggingsinstelling) wordt aangemerkt als wetenschappelijk fonds.

Een kredietinstelling of een beleggingsinstelling wil worden aangewezen als wetenschappelijk fonds. In de eerste plaats zullen op grond van artikel 5.18b, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, doel en feitelijke werkzaamheden van de instelling hoofdzakelijk moeten bestaan in het deelnemen in projecten die in het belang zijn van de Nederlandse wetenschap. Deze projecten worden bijvoorbeeld gehouden door een exploitatiemaatschappij. De deelneming van het wetenschappelijk fonds kan bestaan in het verstrekken van een lening aan, of het verwerven van aandelen in deze exploitatiemaatschappij.

Het wetenschappelijk fonds zal vervolgens bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een verklaring moeten aanvragen waarin wordt vastgelegd dat het desbetreffende project in het belang is van de Nederlandse wetenschap. De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zal, in overeenstemming met de Minister van Financiën, binnen 8 weken na indiening een besluit nemen op de aanvraag.

De bank zal de plaatsing van de certificaten in het fonds verzorgen c.q. beheren.

Wetenschappelijke projecten

Wetenschappelijke projecten zijn projecten die door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in overeenstemming met de Minister van Financiën bij ministeriële regeling zijn aangewezen. Een wetenschappelijk project is een in Nederland gelegen technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden, in het belang van het wetenschappelijk onderwijs of wetenschappelijk onderzoek.

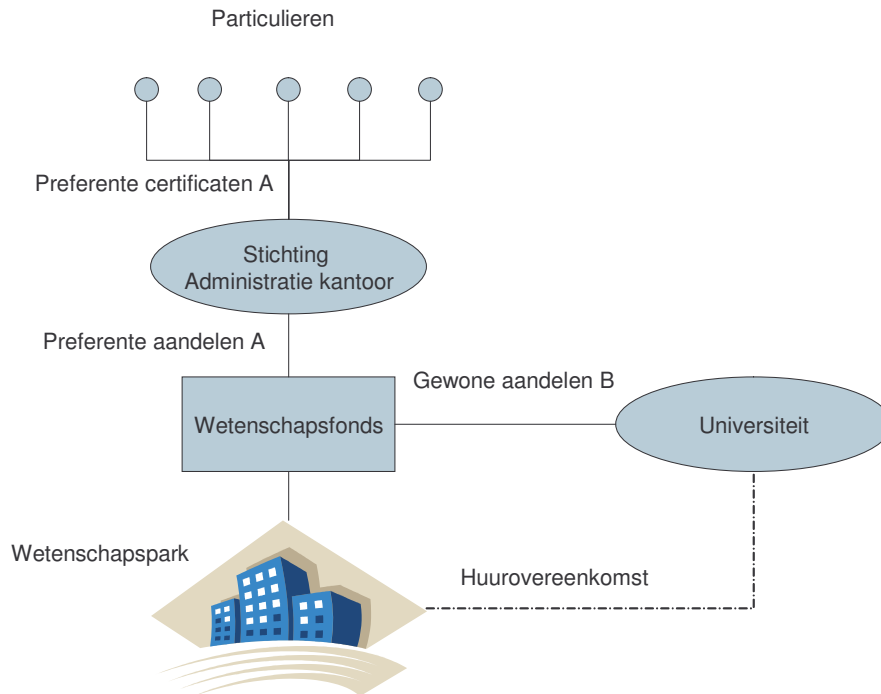
Voorbeeld

De universiteit bouwt in het kader van zowel wetenschappelijk onderzoek en onderwijs als attractie voor het publiek een wetenschapspark. Op die manier wordt de wetenschap gecombineerd met het tentoonstellen van de 'vruchten' van de wetenschap aan een breed publiek.

Om het wetenschapspark vorm te geven zal de volgende juridische structuur opgezet kunnen worden:

- De universiteit richt een NV, het wetenschapsfonds, op die het wetenschapspark in beheer gaat nemen.
- Het wetenschapsfonds heeft twee soorten aandelen, gewone aandelen en preferente aandelen.
- De gewone aandelen worden geplaatst bij de universiteit, de preferente aandelen worden geplaatst bij de beleggers.
- Alvorens de preferente aandelen bij het publiek geplaatst worden, worden de aandelen geplaatst bij een stichting administratiekantoor en gecertificeerd. Dit om het economische belang en de juridische rechten (bijvoorbeeld stemrecht) te scheiden.
- Het wetenschapsfonds genereert opbrengsten door middel van het ter beschikking stellen van het wetenschapspark aan de universiteit en door middel van de bezoekers van het wetenschapspark.
- De universiteit betaalt een zakelijke huur aan het wetenschapsfonds voor de huur van het park.

Schematisch ziet het wetenschappelijk beleggen er als volgt uit.

Gevolgen voor de investeerder in het wetenschappelijk beleggen

Het aandelenkapitaal van het wetenschapsfonds wordt verdeeld in gewone aandelen en preferente aandelen. De universiteit krijgt de gewone aandelen. De preferente aandelen worden geplaatst bij een stichting administratiekantoor. De stichting geeft vervolgens certificaten uit aan het publiek, in Nederland woonachtige particuliere beleggers. Het stemrecht op de gewone aandelen berust bij de universiteit. Het stemrecht op de preferente aandelen ligt bij de stichting.

Preferente certificaten bieden de certificaathouders een gegarandeerd rendement van 2% of 2,5% per jaar. Het gegarandeerde rendement plus de fiscale voordelen à 2,5% biedt wetenschappelijke beleggers een zeker rendement tussen 4,5% en 5%. Vervreemding van de certificaten is onbelast voor de inkomstenbelasting. Wel wordt het vermogen dat vrijgesteld is van de vermogensrendementsheffing bij verkoop in beginsel omgezet in vermogen dat wel belast is in box III.

Doelgroep

Deze vorm van wetenschappelijk beleggen is bedoeld voor (zeer) vermogende particulieren met interesse in de wetenschap. In potentie is de doelgroep bereid om in de toekomst de inleg, of het economische rendement te schenken aan het wetenschappelijke project.

Wettelijke regeling

De faciliteit voor Wetenschappelijk Beleggen in art. 5.18b Wet inkomstenbelasting zou er als volgt uit komen te zien.

Art. 5.18b (nieuw):

1. Wetenschappelijke beleggingen zijn aandelen in, winstbewijzen van en geldleningen aan bij ministeriele regeling aangewezen wetenschapsfondsen.
2. Als wetenschapsfondsen kunnen voor de toepassing van dit artikel worden aangewezen:
 - a. kredietinstellingen als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet financieel toezicht, waarvan het doel en de feitelijke werkzaamheden hoofdzakelijk bestaan in het verstrekken van kredieten ten behoeve van wetenschappelijke projecten in Nederland, of in het direct of indirect beleggen van vermogen in dergelijke projecten;
 - b. beleggingsinstellingen als bedoeld artikel 1:1 in de Wet op het financieel toezicht, waarvan het doel en de feitelijke werkzaamheden hoofdzakelijk bestaan in het direct of indirect beleggen van vermogen in wetenschappelijke projecten in Nederland.
3. Wetenschappelijke projecten als bedoeld in het tweede lid zijn projecten die door Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in overeenstemming met Onze Minister van Financiën bij ministeriële regeling of verklaring zijn aangewezen als projecten die in het belang zijn van het wetenschappelijk onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
4. Op verklaringen en aanwijzingen als bedoeld in het derde lid is hoofdstuk V van de Algemene wet inzake rijksbelastingen niet van toepassing.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld. Daaronder kunnen worden begrepen regels ter verzekering van de heffing over voordelen die niet voortvloeien uit het verstrekken van kredieten ten behoeve van wetenschappelijke projecten in Nederland of uit het direct of indirect beleggen van vermogen in dergelijke projecten. Tevens kunnen daaronder worden begrepen regels ter verzekering van de heffing over voordelen voorzover deze verband houden met de in een wetenschapsfonds aanwezige zuivere winst ten tijde van de aanwijzing van het fonds.
6. Bij ministeriële regeling kunnen in overeenstemming met Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de verklaring bedoeld in het derde lid.

Conclusie

Door middel van de invoering van een faciliteit in de inkomstenbelasting creëert de overheid mogelijk een private geldstroom richting universiteiten. De faciliteit houdt in dat investeerders in het wetenschappelijk beleggen een vrijstelling krijgen voor de inkomstenbelasting voor box 3 (1,2% voordeel) en een heffingskorting van 1,3%. Voor de belegger leveren de certificaten met het

jaarlijkse preferente dividend op de certificaten en de vrijstelling en heffingskorting een voordeel op van circa 4,5% tot 5%.

De certificering van de aandelen heeft tot gevolg dat de certificaathouders slechts beperkte invloed/zeggenschap hebben op het wetenschapspark. De zeggenschap blijft bij de universiteit. Het wetenschapsfonds genereert opbrengsten door de verhuur van het park aan de universiteit en door het opstellen van het wetenschapspark aan bezoekers.

Bijlage 3

Betreft: Top Regeling Twente

Datum: 10 februari 2006

Van : Roel Pieper

TOP-regeling: Eén jaar ondersteuning voor mensen (van binnen & buiten UT) met een aan de UT koppelbaar idee, met als doel daaruit fulltime business te genereren.

Vereist: Koppeling met UT, fulltime ondernemerschap, (elementair) businessplan.

- Fulltime ondernemerschap: ondernemer moet zich in principe fulltime kunnen wijden aan ontwikkeling van zijn businessidee.
- Koppeling met UT: voor een TOP-plaats is een koppeling met een leerstoel vereist. Voor spin-offs is koppeling veelal duidelijk door start vanuit bepaalde leerstoel. Leerstoelhouder wordt dan wetenschappelijk mentor. Voor spin-in ligt dat vaak anders. Mogelijke koppeling moet dan worden gezocht middels eerste (elementaire) businessplan. Koppeling met UT leidt niet altijd tot gezamenlijke onderzoeksactiviteiten. Vaak simpelweg leerstoel-bereidheid om steentje bij te dragen aan starterondersteuning. Wel vaak inzet van studenten (stages & afstuds). Leerstoel krijgt ter compensatie vanuit TOP-fonds € 4000 voor begeleidingstijd en wellicht bureau & pc, telefoon. Organizational slack (incl. medewerkingbereidheid) is vanwege facultaire bezuinigingsperikelen wel tanende.
- De beslissing tot toelating tot de TOP-regeling geschiedt tijdens de bijeenkomst van de TOP-commissie met name op basis van het ingediende (elementaire) businessplan. Ik verwijs zelf steeds meer naar het uitgebreide format van New Venture op www.newventure.nl/files/startingup3.pdf.

Kosten:

Vanuit EFRO financiering van TOP-overhead is zichtbare eigen bijdrage van ondernemer verlangd, gesteld op € 2500 (wordt in lening meegefinancierd)

Opbrengsten:

- Technische ondersteuning vanuit capaciteitsgroep/wetenschappelijke mentor
- Bedrijfskundige ondersteuning door business-mentor. TOPper wordt ook gekoppeld aan ervaren ondernemer (veelal zelf oud-TOPper) zodat ook mogelijke ondersteuning op gebied van businesservaring binnen handbereik is.

- TOP-lening
Persoonlijke lening ad € 12.000 (= 12 x € 1000 inkomensondersteuning).
Verplichte eigen bijdrage aan TOP € 2.500 wordt meegefinancierd: lening wordt € 14.500 (met 1^e uitbetalingstermijn € 1.000 + 2.500)

Vervolgens 2 mogelijkheden: TOPper krijgt factuur ad € 2.500 en betaalt deze of TOPper geeft UT standaard 1% aandeel voor deze € 2.500.

- Ondersteuning door TOP-coordinator en TOP-commissie
- Toegang tot de netwerken van betrokkenen.
- (evt.)Gebruik UT laboratoria en apparatuur & huisvesting en kantoorfaciliteiten
- Lidmaatschap Technologie Kring Twente 1 jaar gratis

Aantallen: langjarig gemiddelde 20 per jaar. Circa 50/50 van binnen en buiten de UT. Daarnaast nog een aantal UT-spin-offs die geen gebruik maken van TOP. Meer engelstalige info over TOP op www.utwente.nl/top

Hoe zou een TOP regeling en initiatief beter kunnen worden als:

- een bedrijf een belasting voordeel zou krijgen om vroeg mee te doen en wat zou dat voor de TOP bedrijven betekenen (Technopartner Award)
- een privé persoon een belasting voordeel zou krijgen en wat dat zou zijn voor de TOP bedrijven.

Vanuit de starter het verhaal omdraaiend:

Vanuit TOP hebben we 1,5 jaar geleden bij oud-TOPPERS onderzoek gedaan naar mening over waarde van TOP-regeling. Daaruit bleek met name meerwaarde uit gebruikmaking van netwerk en voor een aantal TOP-pers gebruik van specifieke (lab)faciliteiten en in veel mindere mate financiële ondersteuning.

Vaak zou €'s de oplossing van alle behoeftes zijn, maar daar gaat het veelal niet om. Het gaat om het creëren van de noodzakelijke versnelling in een soort pressure-cooker achtige setting. Afgezien van een aantal niet te beïnvloeden trajecten (bv. test & registratieprocedures van een vaststaande tijdsduur) is ook juist met andere dan financiële input een duidelijke versnelling te realiseren (inclusief de eventuele snellere conclusie dat de beoogde business geen business is of ooit zal worden). Een belangrijke ingang is daarbij tevens dat men weet wat men wil, maw. welke doelen worden nagestreefd?

Een faciliterende maatregel zou mijns inziens het doel moeten hebben van (gedeeltelijke) compensatie voor levering van betere toegang tot netwerken, kennis, faciliteiten en €'s. Noem de verstrekkers daarvan voor mijn part network angel, knowledge angel, facility angel en finance angel en gebruik de term business angel dan voor de smart mix van alle typen ondersteuning (voor zover dat nog niet door iemand is gedaan ☺).

Deze maatregel is alleen nodig indien er sprake is van additionele risico-inbreng door een angel (en dit dus bijvoorbeeld via de balans zou verlopen). Indien inbreng via fees wordt gefactureerd (en dus via winst & verliesrekening) lijkt me dit een normaal debiteurenrisico. Nagedacht moet worden over waardering van inbreng anders dan in geld. Ga je “adviesuren” omrekenen in geld? Ga je no cure – no pay afspraken, aandelenopties op basis van gerealiseerde resultaten maken? Kost waardering niet meer dan de inbreng zelf?

Indien het uitgangspunt is versnelling voor nieuwe initiatieven te bewerkstelligen is iedere (fiscale) incentive die leidt tot betere toegang en benutting van bovenstaand er een (en uitgaande van de beoogde versnellingsimpact met name een politieke keuze)

Uiteraard zit de crux hem erin te komen tot een makkelijk uitvoerbare regeling die leidt tot concrete resultaten.

Vroeg mee doen van partijen kan overigens 2 dingen betekenen: meedoen als investeerder op zoek naar return (€ en/of fun, en onafhankelijk van de business) of als operationeel belanghebbende, leidend tot marge en daarmee uiteindelijk ook tot een return. Of een combinatie van beide. Beide mogelijkheden moeten goed afgedekt worden door afspraken, want met name bij de meer strategische deelnemingen worden nog wel eens deelnames “koud gezet” omdat deze kannibaliserend zouden werken t.o.v. eigen operationele activiteiten.

Een ander ideetje: laat potentiële investeerders (of een klein fonds) vanaf het begin van de toekenning TOP-plaats maar eens gedurende het TOP- jaar de ontwikkeling van die paar high growth-potentials (max 2 a 3 per jaar van de gemiddeld 30 spin-offs (bv. TOP & Mesa+) en volgen. Aan het eind van het eerste (TOP-) jaar moet duidelijk zijn wat de score is op slechts 2 criteria daarbij: groei-potentie en ondernemerscompetenties (waaronder met name betrouwbaarheid van de ondernemer). Dit zou een reden kunnen zijn om vanuit een piepklein fonds van 300.000 zo'n 2 a 3x per jaar 100.000 seed capital te investeren in verdere ontwikkeling. Zoveel mogelijk passend bij bestaande structuren (bv. TOP) en daardoor zo weinig mogelijk overhead. Ik ga dit overigens uitwerken en bij een paar ondernemende financiers uitzetten. Als men het niets vindt zijn we snel klaar.

Bijlage 4

Aan: Taskforce 'Geven voor Weten'
Van: Marnix van Rij
Datum: 10 april 2007
Betreft: **Doorschuiven AB bij schenking of overdracht krachtens erfrecht aan een ANBI**

Inleiding

Steeds meer ondernemers die hun ondernemingsactiviteiten hebben onderbracht in de vorm van een concern overwegen al tijdens hun leven een deel van hun vermogen aan te wenden voor goede doelen. De fiscale wetgeving sluit niet volledig aan bij die trend. Met het oog daarop zou een extra faciliteit in de wet uitkomst kunnen bieden.

Ondanks de goed functionerende faciliteit van de periodieke giftenaftrek biedt dit niet een oplossing voor alle situaties. In beginsel kunnen a.b.-houders de aanwezige reserves laten uitkeren om deze vervolgens te schenken aan een goed doel. De aanmerkelijk belanghouder kan deze gift als periodieke gift in mindering brengen op het belastbaar inkomen.

In bepaalde gevallen biedt deze weg geen uitkomst. Niet alle BV's/NV's beschikken over voldoende vrije liquide middelen om dividend uit te kunnen keren. Daarnaast hebben niet alle aanmerkelijk belanghouders voldoende zeggenschap (meer dan 50% van de aandelen) om zelfstandig de dividendpolitiek te bepalen. Een nieuwe regeling moet het voor deze aanmerkelijk belanghouders mogelijk maken hun aandelen fiscaal gefacilieerd te schenken aan een goeddoel.

Huidige regeling

De Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna "IB") kent een aantal faciliteiten om de overdracht van ondernemingen aan de volgende generatie fiscaal vriendelijk te laten verlopen. De hoofdregel is dat erfgenamen in geval van overlijden van de aanmerkelijk belanghouder niet afrekenen over de vervreemdingswinst op grond van art. 4.16 lid 1 IB onder e jo art. 4.17 lid 1 IB en 4.39 IB.

Het is niet mogelijk om aanmerkelijk belangaandelen over te dragen door middel van schenkingen aan een volgende generatie zonder heffing van inkomstenbelasting over de vervreemdingswinst (25%). Ook biedt de wet niet de mogelijkheid aan de aanmerkelijk belanghouder om het ab-pakket te schenken of na te laten aan goed doel vrij van belasting.

Onder de huidige regeling kunnen de in de inleiding beschreven aanmerkelijk belanghouders hun aandelen niet gefacilieerd schenken aan een goeddoel.

Belastingplan 2007

Bij de behandeling van het belastingplan 2007 is ingegaan op een doorschuif-faciliteit in de inkomstenbelasting voor de overgang van aanmerkelijk belang-aandelen krachtens erfrecht of schenking aan een algemeen nut beogende instelling. De doorschuiffaciliteit is op basis van de volgende argumenten verworpen:

- Een ANBI is niet belastingplichtig voor de inkomstenbelasting. De doorschuiffaciliteit leidt dan ook tot het verlies van de belastingclaim op het aanmerkelijk belangpakket;
- Een ANBI heeft meer baat bij geschonken contanten dan bij een pakket aandelen.

ANBI's zijn niet belastingplichtig voor de inkomstenbelasting. Op grond van onderstaand advies worden ANBI's wel verplicht om de verschuldigde inkomstenbelasting te voldoen gedurende een periode van 20 jaar. Op die manier gaat de aanmerkelijk belangclaim niet verloren.

De schenking van een aanmerkelijk belang aandelenpakket wordt aangemerkt als een schenking in natura. ANBI's hebben de keuze om de aandelen vervolgens te vervreemden of dividenden uit het aandelenpakket te trekken. In beginsel zijn ANBI's dan ook net zoveel gebaat bij schenking van aandelen als bij schenking in contanten.

Nieuwe regeling (Invorderingswet)

Bij de schenking van de aandelen komen de reserves op de aandelen tot uiting. De aanmerkelijk belanghouder is onder de huidige wet verplicht de verschuldigde inkomstenbelasting voor zijn rekening te nemen. Voor de inkomstenbelasting is de aanmerkelijk belanghouder wel belasting verschuldigd over de reserves op de aandelen op grond van art. 4.12 sub b Wet IB. De schenking aan een ANBI is vrijgesteld van schenkingsrecht op grond van art. 33 lid 1 ten vierde Successiewet.

Naar analogie van art. 25 lid 9 Invorderingswet zou een nieuwe regeling de betaling van de inkomstenbelastingsschuld door de ANBI voor aanmerkelijk belanghouders een mogelijke bieden het aanmerkelijk belang gefacilieerd te schenken.

De regeling heeft de volgende strekking. De ANBI wordt belastingplichtig voor de verschuldigde inkomstenbelasting terzake van de reserves die tot uitdrukking komen bij de schenking of overgang krachtens erfrecht van het aanmerkelijk belang. De instelling verkrijgt echter wel uitstel van betaling voor de verschuldigde inkomstenbelasting. Dit uitstel bedraagt 20 jaar. Voorwaarde

voor toepassing van het uitstel is dat de ANBI het aandelenpakket gedurende het uitstel in stand houdt naar analogie van de faciliteit uit de Natuurschoonwet 1928. Dit instandhoudingvereiste houdt in dat de ANBI de aandelen gedurende het uitstel niet mag vervreemden. Om in aanmerking te komen voor het uitstel van betaling moet de schenking van de aandelen aan een aantal voorwaarden voldoen.

- De aanmerkelijk belanghouder schenkt de aandelen aan een in Nederland gevestigde algemeen nut beogende instelling in de zin van art. 6.33 sub b Wet IB.
- De bezittingen van de vennootschap waarop het aanmerkelijk belang betrekking heeft bestaan niet in belangrijke mate onmiddellijk of middellijk uit beleggingen (voor 30% of meer).
- De ANBI neemt de inkomstenbelastingsschuld ten aanzien van de reserves op het aanmerkelijk belang voor haar rekening.
- Aflossing van de belastingsschuld bedraagt jaarlijks minimaal 5% (1/20) van de totale schuld.
- De schenking bedraagt meer dan 5% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap.
- De ANBI houdt het verkregen aandelenpakket gedurende het uitstel van 20 jaar in stand.

De ANBI voldoet op grond van bovengenoemde regeling de inkomstenbelastingsschuld terzake van de vervreemding van de aanmerkelijk belang aandelen. Het voldoen van deze schuld is aan te merken als schenking van de instelling aan de voormalig aanmerkelijk belanghouder. De schenking is vrijgesteld van schenkingsrechten op grond van art. 33 lid 1 onder 10 Sw. Het voldoen van de belastingsschuld wordt in beginsel aangemerkt als uitkering overeenkomstig de statutaire doelstelling van de instelling als bedoeld in art. 33 lid 1 onder 10 Sw.

Gevolgen nieuwe regeling

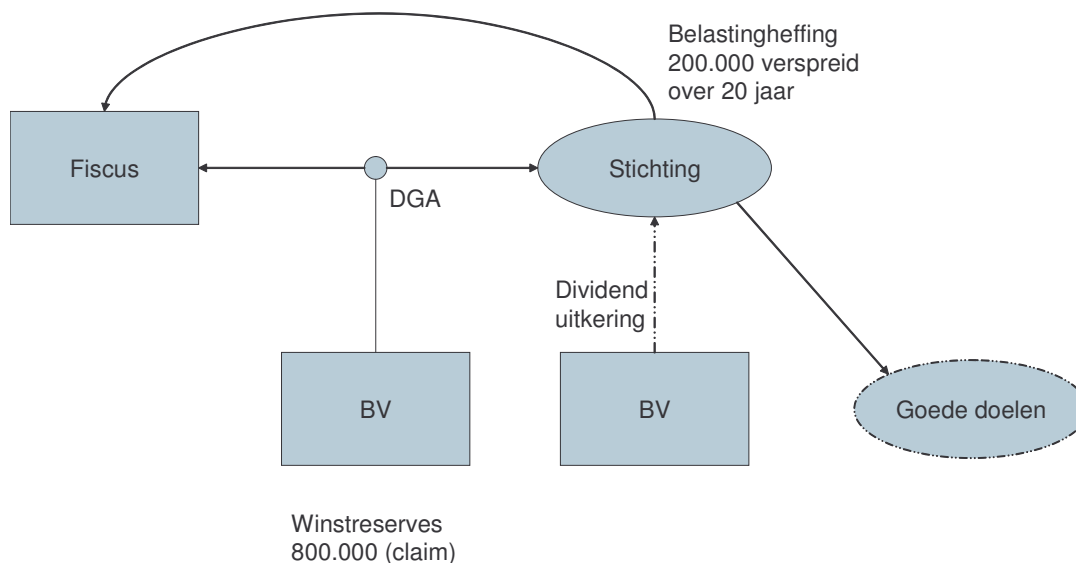
Het uitstel van betaling bewerkstelligt dat de inkomstenbelastingsschuld op het aanmerkelijk belang over een periode van 20 jaar ingevorderd wordt. Er is geen conserverende aanslag nodig bij uitstel van betaling. De overige voorwaarden garanderen dat de belastingsschuld ook daadwerkelijk ingevorderd kan worden. Voorts is het van belang dat een deel van de reserves in de BV ten goede komen aan goede doelen, terwijl de continuïteit van het concern wordt gewaarborgd. Om die reden laat de BV de reserves ten goede komen aan de ANBI door middel van dividenduitkeringen. De instelling is vrijgesteld van dividendbelasting. Vervolgens schenkt de ANBI de dividenden aan goede doelen. De instelling heeft op die manier niet de mogelijkheid om de reserves op te potten in de BV of als eigen vermogen.

De nieuwe regeling biedt aanmerkelijk belanghouders betere mogelijkheden hun aandelen te schenken aan een goed doel. De totale belastingsschuld behoeft

niet in een keer te worden voldaan. De huidige regeling geeft de BV/NV meer lucht om voldoende liquide middelen te generen om dividend uit te kunnen keren te voldoening van de belastingschuld. Voorts biedt de nieuwe regeling aan minderheids aanmerkelijk belanghouders hun aandelen te schenken. Deze aandeelhouders kunnen niet zelfstandig beslissen over het al dan niet uitkeren van dividend. Op grond van de huidige regeling krijgt de ANBI meer ruimte (verspreid over een periode van 20 jaar) om voldoende liquide middelen te generen om de inkomstenbelastingschuld te voldoen.

Voorbeeld

Een directeur-groootaandeelhouder wenst de aandelen in zijn BV met een waarde van €1.000.000 met een verkrijgingsprijs van € 200.000 te schenken aan een algemeen nut beogende instelling als bedoeld in art. 6.33 (b) wet IB 2001. Schematisch ziet de uitwerking van dit alternatief er als volgt uit.

Conclusie

Onder de huidige wet is de aanmerkelijk belanghouder verplicht de belastingschuld direct te voldoen bij schenking van aanmerkelijk belang aandelen aan een algemeen nut beogende instelling. De aanmerkelijk belanghouder kan de schenking als periodieke gift ten laste brengen van zijn belastbaar inkomen.

De aanmerkelijk belanghouder beschikt echter in niet alle gevallen over voldoende vermogen om de belastingschuld te voldoen. Om voldoende liquide middelen te verkrijgen zou de aandeelhouder over kunnen gaan tot dividenduitkeringen. De aanmerkelijk belanghouder beschikt niet altijd over de mogelijkheid om zelfstandig de dividendpolitiek te bepalen. Voorts is het de vraag of de vennootschap over voldoende liquide middelen beschikt om dividend uit te keren.

Met de invoering van de faciliteit in de Invorderingswet wordt de aandeelhouder de mogelijkheid geboden om de ANBI de belastingschuld voor haar rekening te laten nemen. Op die manier belemmert de belastingschuld die ontstaat bij de schenking van het aanmerkelijk belang niet de bereidheid om tot schenking van de aandelen aan een ANBI over te gaan. Daarnaast loopt de Belastingdienst geen belastinggeld mis. De ANBI heeft slechts een liquiditeitsvoordeel met gebruikmaking van de faciliteit.

Bijlage 5

Aan: Taskforce 'Geven voor Weten'
Van: Marnix van Rij
Datum: 10 april 2007
Betreft: **Zakelijke gift**

Inleiding

Indien een bedrijf (BV of NV) een goed doel wil steunen, dan zijn er in beginsel drie mogelijkheden, sponsoring, een onzakelijke gift en de zakelijk gift.

Sponsoring is een betaling in ruil waarvoor de sponsor een wederprestatie krijgt. Onzakelijke giften zijn giften als bedoeld in art. 16 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (hierna "Wet vpb"). Onzakelijke giften dienen het ondernemingsbelang niet. Op grond van art. 16 Wet vpb kunnen onzakelijke giften voor 10% ten laste van de winst worden gebracht. Een zakelijke gift is een tussenvorm van de sponsoring en de onzakelijke gift. De schenker verkrijgt geen directe tegenprestatie voor de schenking, maar de schenking dient wel het ondernemingsbelang. De schenker kan de zakelijke gift volledig ten laste brengen van de winst.

Zakelijke gift

Huidige regeling

De basis voor de zakelijke gift in de vennootschapsbelasting werd tot 16 december 2006 gevormd door de Resolutie van 29 januari 1962. Vanaf 16 december 2006 is de resolutie vervallen. Thans wordt de zakelijke giftenregeling bepaald door twee arresten (BNB B 8967 en BNB 1953/264) uit de jaren '50 die ook de grondslag vormden voor de ingetrokken resolutie. Deze jurisprudentie bepaalt ten aanzien van de zakelijke gift het volgende.

BNB B 8967:

"(...) dat, wil een door een onderneming gedane schenking onder haar bedrijfskosten kunnen worden gerangschikt in de eerste plaats is vereist, dat die schenking een zakelijk karakter draagt in dier voege, dat zij door de bedrijfsbelangen der onderneming is ingegeven;

dat de raad van beroep als zijn feitelijk, in cassatie onaantastbaar, oordeel heeft gegeven, dat de bijdrage van belanghebbende ter ondersteuning van het aan de door de Nederlandse regering in September 1944 afgekondigde algemene spoorwegstaking deelnemende spoorwegpersoneel, strekte om de zaak van het vaderland te dienen en niet een direct bedrijfsbelang beoogde (...);"

BNB 1953/264:

“(…) dat de Raad van Beroep op grond van de door den Raad vastgestelde feiten kon oordelen, dat de gift, die de firma Y in 1944 aan den Verzorgingsraad te Z. deed, het karakter droeg van een liefdadigheidsuitgave, waarbij hoogstens een zeer verwijderd verband met het bedrijf te onderkennen viel;

dat daarom de Raad terecht heeft aangenomen, dat deze bijdrage niet tot de bedrijfskosten van de firma Y kan worden gerekend (…)”.

Op grond van bovenbeschreven arresten is een gift aftrekbaar als zakelijke gift, indien gift *een zakelijk karakter draagt in dier voege, dat zij door de bedrijfsbelangen der onderneming is ingegeven.*

Probleemstelling

Gezien bijzondere omstandigheden zoals uit die aangehaalde jurisprudentie blijkt alsmede het tijdsgewricht zou een modernisering van het begrip *zakelijk gift* op zijn plaats zijn.

Daarnaast is in andere landen, zoals in de VS, is een zeer levendige cultuur van zakelijke giften. Bedrijven willen zich graag identificeren met maatschappelijk verantwoorde projecten en instelling. In Nederland is een zodanige cultuur van zakelijke schenkingen niet aanwezig.

Het is zeer wel mogelijk dat een nieuwe zakelijke giften regeling Nederlandse bedrijven aanspoort om zakelijk te schenken en dat op die manier een cultuur omslag in dit kader teweeg kan worden gebracht.

Nieuwe regeling

Op dit moment is de regeling met betrekking tot de zakelijke giften zeer verouderd. De begrippen uit de regeling zijn niet meer in overeenstemming met de huidige Wet vpb. Daarnaast past de Resolutie niet in de systematiek van de wet. Om die reden is een vernieuwing van de zakelijke giftenregeling vereist om de regeling up to date te maken met de huidige wet en de Wet vpb 2007. Daarnaast biedt de actualisering van de regeling een goede mogelijkheid om aansluiting te zoeken bij de trend van maatschappelijk verantwoord ondernemer (social entrepreneurship) en de opkomst van nieuwe filantropen.

De normen van het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen opgesteld door het MVO Platform (zie www.mvo-platform.nl) bieden een goed uitgangspunt om de nieuwe regeling voor de zakelijke gift vorm te geven. De volgende onderwerpen van het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zouden een rol kunnen spelen bij het opstellen van een nieuwe zakelijke giften regeling.

- Het naleven, respecteren en bevorderen van de rechten van de mens.
- Bescherming van de rechten van arbeiders.
- Verantwoord ondernemen ten aanzien van het milieu.

- Bescherming van de consument.
- Bescherming van de gezondheid van de mensheid.
- Bestrijding van corruptie.

Voorbeeld

Een beursgenoteerd bedrijf wenst een bijzondere leerstoel of een laboratorium op te richten voor een technische universiteit. Onder de huidige regeling worden de uitgaven ten aanzien van leerstoel gekwalificeerd als sponsoring of als onzakelijke gift. Sponsoring leidt tot heffing van BTW, de kosten zijn voor het bedrijf wel aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting. Voorts loopt de ANBI het risico in verband met de sponsoring belastingplichtig te worden voor de vennootschapsbelasting. Bij de onzakelijke gift wordt het bedrijf geconfronteerd met de wettelijke aftrekbeperking voor de vennootschapsbelasting.

De nieuwe zakelijke giftenregeling biedt het bedrijf wel verregaande mogelijkheden om te investeren in de leerstoel of het laboratorium. Het bedrijf kan de uitgaven volledig ten laste van de winst brengen zonder dat het geconfronteerd wordt met de heffing van BTW. De zakelijke gift biedt het bedrijf de mogelijkheid om een grotere investering te doen in het onderwijs.

Conclusie

De zakelijke giftenregeling is toe aan een actualisering. De huidige formuleringen passen niet meer in de Wet vpb. Daarnaast biedt de aanpassing van de zakelijke giftenregeling de mogelijkheid om het bedrijfsleven te interesseren om in het kader van het maatschappelijk verantwoord ondernemen een extra geldstroom op gang te brengen van de private naar de publieke sector. Voor het ontwerpen van de zakelijke giften regeling kan aansluiting gezocht worden bij de normen die gelden bij het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Bijlage 6

Aan: Taskforce 'Geven voor weten'
Van: Marnix van Rij, Ernst & Young Belastingadviseurs
Datum: 10 april 2007
Betreft: **Categorale rangschikking**

Inleiding

De rangschikking als *instelling* is voor instellingen voor drie heffingswetten van belang, te weten de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en de Successiewet 1956. Tot en met 31 december 2006 was de regeling voor *instellingen* opgenomen in artikel 24 lid 4 van de Successiewet 1956. Per 1 januari 2006 is de nieuwe regeling voor *instellingen* ingegaan. Vanaf die datum is de nieuwe regeling in artikel 6.33 sub b Wet inkomstenbelasting 2001 geregeld.

De definitie van *instelling* luidt op grond van artikel 6.33 sub b Wet inkomstenbelasting als volgt:

“In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder *instellingen*: kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of algemeen nut beogende instellingen.”

De voorwaarden voor toekenning van de status van *instelling* worden nader uitgewerkt in een ministeriële regeling. De ministeriële regeling is op 1 februari 2007 gepubliceerd. De ministeriële regeling is met name toegespitst op vermogensfondsen en fondswervende instelling. De regeling is echter ook van toepassing op kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke instellingen.

Categorale rangschikking

Op grond van artikel 41c van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 is het mogelijk om een categorie instellingen of een groep met elkaar verbonden instellingen bij één beschikking aan te merken als *instellingen* als bedoeld in artikel 6.33 sub b Wet inkomstenbelasting 2001.

Deze categorale beschikking biedt de mogelijkheid om instellingen die bij het rijk of andere overheid reeds onder toezicht staan aan te merken als *instelling*. Te denken valt aan universiteiten, musea en culturele instellingen. Om in aanmerking te komen voor een subsidie voldoen deze instellingen in de regel reeds aan stringenter voorwaarden dan de voorwaarden van artikel 6.33 sub b Wet inkomstenbelasting. De Belastingdienst zou op grond van artikel 41c van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 met de informatie van het

subsidieverstrekende ministerie, de provincie, de gemeente tot rangschikking van de instellingen over kunnen gaan bij wijze van een categorale beschikking. Dit zou een enorme administratieve lastendruk kunnen voorkomen. Voorts hoeven de instellingen niet afzonderlijk een verzoek tot rangschikking bij de Belastingdienst in te dienen, hetgeen eveneens tot een efficiëntie slag leidt. Wij pleiten ervoor dat in ieder geval de universiteiten die door het rijk gesubsidieerd worden alsmede de NWO en de NAW bij categorale beschikking kunnen worden gerangschikt als algemeen nut beogende instelling.

Bijlage 7: Samenstelling TASKFORCE

Prof. Dr. Th.N.M. (Theo) Schuyt (voorzitter)
Mr. M. (Marnix) L. A. van Rij (lid)
Prof. Ir. R. (Roel) Pieper (lid)
Drs. S. (Sjoerd) van Keulen (lid)
Dr. L. (Renk) J. Roborgh (lid)
Mr. Drs. G. C. (Cor) Katerberg (secretaris / plv lid)

Het ambtelijk secretariaat van de VU bestaat uit de volgende personen:

Mevr. B. Schouten (bureaumanager)
Mevr. Drs. B.M. Gouwenberg
VU, FSW, Werkgroep Filantropische Studies
De Boelelaan 1081
1081 HV Amsterdam
020-5986782
gin@fsw.vu.nl